

§. I.

De Calumnia.

Calumnia aliis sumitur late, quatenus omne, quod in alterius detrimentum redundat, calumnia dicitur; eoque sensu considerata fuit in cap. 1. num. 166. Hic sumitur strictè, quatenus in iudicio quis alteri præiudicium inferat, & describitur, quod sit Delictum, quod quis factum crimen alicui in iudicio scienter & dolose impingit.

2 Dividitur in veram & præsumptam. Vera est, quando ex confessione calumniatoris, depositione testium, aut aliunde constat, quod ex solamalia quis alterum falsò detulerit.

3 Præsumpta est, quando ex defectu probati criminis præsumitur, accusatorem ad accusandum non iustò zelò sed odìo fuisse commotum cap. calumniator 2. cap. non probaverit 2. II. q. 3.

4 Verùm hic præbè notandum, quòd Iudex accusatorem non statim de calumnia condemnare debeat, quando deficit in probatione, sed prius inquirere, an non iusta aliqua ex causa motus fuerit ad accusandum, fortè quòd indicia quædam, infamia, vel alia præcesserint adminicula, testes allegati decesserint, abierint, aut testimonium revocaverint &c. Sicut enim in civilibus probabilis agendi causa liberat à præsumptione calumniæ; sic etiam in crimi-

nibus probabilis accusandi causa ab eadem præsumptione liberat cap. ult. de Calumniator, l. accusat. 1. §. 3. ff. ad SCtum Turpillian. Farinac. prax. crim. q. 16. n. 33. & seq.

Pœna calumniæ de Jure Canonico est talio, debetque calumniator eandem sustinere pœnam, quam reus sustinere debuisset, si crimen verè probatum fuisset per textus in n. 2. citat.

5 At de Jure Civili pœna talionis solummodò recepta fuit in criminibus publicis l. ult. Cod. de Accusat. in aliis verò extraordinaria pœna dicitur l. & in privatis 3. ff. ad SCtum Turpillian. Farinac. cit. l. n. 1.

6 Et licet, ut dictum in r. 1. cap. 4. n. 10. pœna talionis per consuetudinem abrogata dicatur; attamen à Pio V. in sua constitutione de Anno 1566. quæ incipit: cum primò &c. saltem pro foro Ecclesiastico restaurata refertur à Passerino in Trib. regular. quest. 7. num. 55. P. Westner ad tit. de Calumniat. n. 9.

7 Præterea calumniator efficitur infamis cap. si quis 1. II. q. 3. l. pratoris 1. l. athletas 4. §. 4. ff. de his qui not. infam. & si Clericus adversus Clericum accusationem calumniosè moverit, beneficiò & officio Ecclesiastico privatur, ac in exiliù mittitur cap. quia iuxta 3. v. q. 6. cap. cum fortius 1. de Calumn. & ibi Gonzal. n. 8. & seqq.

§. II.

De Concussione, Diffidatione, & Scopelismo.

10 **C**oncussio est Delictum, quòd terror alicui incurratur, pecuniæ vel alterius rei extorquendæ gratiâ, sive deinde persona terrens sit publica, sive privata l. si simulato 1. l. concussionis 2. ff. de Concussion.

11 Affinis Concussioni est Diffidatio, seu minitatio hostilis, quâ aliquis per literas, signa, aut facta alia, extremam vitæ, sanguinis, aut bonorum persecutionem denuntiat, unde pax publica violatur, & communitati damnum aut periculum imminet. Carpoz. præf. crim. q. 37. n. 16.

12 Quòd si vel minitatio sit tantum verbalis, aut damnum vel periculum inde communitati non imminet, non

incidit in crimen diffidationis, & idèd pœnâ aliâ, nempe carceris, minitator eousque detinetur, usque dum idoneam cautionem de non offendendo præstiterit. Carpoz. cit. l. num. 21. & seqq. & n. 79. & seqq. Lauterb. ad cit. tit. ff. de Concuss. §. 4.

Affinis est etiam Scopelismus, seu lapidum positio, quâ inimicus in prædio inimici ponit lapides, indicio futuros, eum, qui prædium istum coluerit, malò lethò periturum, insidiis illius, qui lapides posuisset l. sunt quedam 9. ff. de Extraord. crimin. Anton. Math. ad lib. 47. ff. tit. 5. cap. 2. n. 1. Brünemann ad cit. l. n. 1. & seqq.

§. III.

De Expilatione hereditatis, Abigatu, Furto balneario, & Receptions.

14 **E**xpilatione hereditatis est Delictum, quòd res hereditariæ, priusquam hæres adierit, hereditatem, aut possessionem acquisiverit, dolò malò luci gratiâ contrectantur l. si expilata 2. §. 1. ff. Expilata heredit.

15 Est hoc Delictum à furto distinctum in eo, quòd furum admittatur in rebus, ab alio jam possessis d. l. 2. in pr. l. ult. ff. d. r. l. si dolo 1. §. 15. ff. si is qui rest. lib. Struv. exercit. 48. th. 108. Müller ibid.

16 Abigatus est Delictum, quòd ex alienis pe-

coribus, si majora sint v. g. equus, aut bos, unum; aut ex minoribus v. g. ovibus totus grex, nempe ex ovibus 10. ex porcis 5. vel 4. aut sæpius unum caput ex stabulis vel pascuis invito domino lucrificandi gratiâ abducitur l. de abigatis 1. §. 1. & 2. l. oves 3. in pr. & §. 1. ff. de Abigatis. Lauterbach. ad eund. tit. §. 1. & seqq. Struv. cit. l. th. 95.

17 Furum balneare est Delictum, quòd vestimenta vel alia res auferuntur ex balneis publicis, ubi balneantes vestimentorum & rerum

rum aliarum curam tam exactam habere non possuat, sed illas alienæ custodiæ debent relinquere l. fures nocturni 1. ff. de Furib. balnear. Anton. Math. cit. l. tit. 11. cap. 1. n. 1.

18 Receptatio est Delictum, quòd delinquentibus refugium in suo vel alieno præstatur, quò minus inveniri, deprehendi, capi, vel incarcerationi possint l. pessimum 1. ff. de Receptor.

Lauterbach ibid. §. 1. Quòd si delinquentes sint parentes, liberi, fratres, conjuges, affines, aut consanguinei, receptatores nec abolvendos, nec seversè admodum puniendos, indicat Paulus in l. eos apud 2. ff. eod. non enim est par eorum Delictum, & eorum, qui nihil ad se pertinens latrones recipiunt.

§. IV.

De reliquis Delictis extraordinariis.

20 **S**uperfunt adhuc alia Delicta extraordinaria, & I. Violatio sepulchri, quando corpora sepulta, vel ossa, vel reliquie è sepulchro extrahantur, vel spoliantur; sepulchrum inhabitatur, deformatur, aut quòvis modò redditur deterius l. prator ait 3. in pr. §. 6. & 7. ff. de Sepulchro viol. Lauterb. ib. §. 1.

21 II. Prævaricatio, quæ in genere & largè discurrendò nihil aliud est, quàm proditio causæ & adiutorio partis adversæ; proindeque tam ab advocato quàm à procuratore committitur, quando cum adversa parte colludit, aut tacenda manifestandò, aut manifestanda tacendò l. prævaricator 1. §. 1. l. prævaricationis 3. §. 1. ff. de Prævaricat. Ord. Crim. artic. 115. Struv. exercit. 48. th. 100. Anton.

22 Math. cit. l. tit. 9. cap. 1. n. 3. In specie autem & strictè loquendo prævaricatio est collusio accusatoris cum reo, ut hic absolvatur d. l. prævaricator 1. §. 1. de qua supra in part. 2. cap. 3. n. 123. & 2. seqq.

23 III. Effractio carceris, pro custodia assignati, quando vel ipse incarcerationis, vel commentariensis, vel alius carcerem effringit, aut compedes & vincula dissolvit, ut incarcerationis possit evadere l. de his 1. in pr. ff. de Effractorib. Brunn. ibid. n. 1. & seqq. Lauterb. ad ff. eod. §. 2.

24 IV. Motio termini, quando termini seu lapides aut signa alia, ad discernendos fines & limites posita, dolosè transponuntur, effodiuntur, turbantur, aut extra gradum moventur l. terminorum 1. cum 2. seqq. ff. de Termino moto.

Vel quando finium obsecutorum gratiâ facies locorum convertitur, ac ex arbore v. g. arbutum, & ex sylva novale efficitur l. ult. §. 2. ff. d. r. Struv. ubi supra th. 110.

V. Institutio collegiorum illicitorum, quando plures homines, absque permisso Principis, in societatem coeunt ex malo fine & intentione l. mautatis 1. in pr. §. 1. & 2. l. quisquis 2. ff. de Colleg. & corporib.

VI. Perjurium, quando falsum juramentum præstatur, & DEUS in testem fallitatis scienter invocatur l. si duo 13. §. ult. ff. de Furejur. l. si quis 41. Cod. de Transact. l. quoties 17. in pr. Cod. de Dignitat. Anton. Math. de Crimin. cit. l. tit. ult. cap. 1. per tot.

VII. Stellionatus, quando frus aut dolus qui in aliam Delicti speciem non incidit, in alterius damnum & perniciem excogitatur, veluti dum res, uni jam obligata vel oppignorata, dissimulatà obligatione, alteri venditur, oppignoratur, vel aliò modò distrahitur l. stellionatus 3. §. 1. ff. de Stellion. Lauterb. ibid. §. 2. & 5.

Et hæc præcipua sunt Delicta, quæ extra ordinem puniuntur. Ampliorem illorum descriptionem, quam impedimenta non pauca interdixere, Authores hucusque citati, & alii Criminalistæ, ad quos præcipuè spectat, suppeditabunt. Ultimam itaque lineam in Libro V. Decretalium, totòque Opere Canonico, in III. Tomos distributò, impræsentiarum duco; & ne in omnes delinquentum Leges, lineas omnes illic dirigo,

Ut in omnibus glorificetur DEUS.

() ()

INDEX RERUM ET VERBORUM.

*Numerus primus indicat paginam; secundus indigitat
notam marginalem.*

A.

Abbas.
Abbatibus & Prelatis Regulares potestate censurandi pollut 179. 98.
Abbatissa.
Abbatissa potestate censurandi destituitur. ibid. 102.
Absens. Absentia.
Absentia est causa sufficiens, à Sponsalibus recedendi. 34. 89. Quandonam verò sufficiat? 91. & seqq. Utrum absentes possint accusari? 196. 36. & seqq.
Actio.
Ex delicto per sepe oritur actio personalis. 173. 3. Quae subinde est rei persecutoria. 4. Subinde personalis. 5. Quandoque mixta. 6. Datur persone lesae & 7. haeredibus. 7. Nisi vindictam sapiat. 8. Contra delinquentem; non autem contra haeredes. 9. Nisi aliquid ad ipsos ex delicto pervenerit. 10. Quid de Jure Canonico? 11.
Ex furto qualis nascatur actio? 253. 18. item 254. 27. item 39. Qualis ex rapina? 255. 44. Ex furto tigni? 256. 53. Ex damno, ab homine dato? 259. 92. Ex injuria? 261. 130. & seqq. Ex alienatione, judicii mutandi causa facta? 262. 149. & 152. Ex renuntiatione falsi modi? 263. 153. Ex corruptione servi? 157. Ex iis, quae perduntur in lusu alearum? 163. Ex calumnia? 264. 166. Ex illicita exactione vespigalium? 172. & seqq. Ex imperitia Judicis, male judicantis? 265. 177. Ex defectione vel effusione? 179. Ex positione vel suspensione periculosa? 187. Ex damno, in navi dato? 266. 187. & 189. Ex damno, ab animali dato? 198. Ex damno, à servis dato? 267. 211.
Acceptatio.
Acceptatio promissionis Sponsalium pertinet ad essentiam Sponsalium. 19. 120. & seqq.
Accusatio. Accusator.
Accusatio describitur. 194. 2. Instituitur ex causa vindictae publicae. 6. An requirat inscriptionem? 195. 8. & seqq. Utrum sit idem accusare vel excipere de crimine? 11.

Quinam accusare prohibeantur? ib. 13. & seqq. An Clerici Laicos accusare possint? 23. An Laici Clericos? 24. An accusati admittantur? 25. & seqq. An quis accusare possit aut debeat nocentem? 196. 27. & seqq. An plures ad accusandum concurrere valeant? 31. & seqq.
Accusari possunt delinquentes. ib. 33. Quidam excepti referuntur. 34. & seqq. An possint absentes accusari? 36. & seqq. An, qui semel est absolutus de crimine, rursus accusari possit? 38. & seqq. Num omni tempore liceat accusare? 197. 42.
Quomodo libellus in accusatione sit concipiendus? ib. 43. & seqq.
Accusatori non licet absque venia ab accusatione desistere. ib. 48.
Accusatus - an pendente accusatione possit eligi? ib. 49. & seqq.
Quid juris habeat Judex, accusatione jam proposita? ib. 52. Quomodo reum incarcerare possit? 53. & seqq.
Reus accusatus saluum conductum petere valet. 198. 56. & seqq.
Adoptio.
An & quatenus adoptio dirimat matrimonium? Vid. *Cognatio Legalis.*
Adulterium.
Adulterium, si tam maritus, quam uxor committant, neuter potest petere divortium. 36. 118.
Adulterium uxoris turpius est adulterio mariti. 36. 121.
Adulterium causat divortium quoad thorum & mensam. 84. 77. Etiam à marito commissum ib. 79. Debet tamen actu 80. & seqq. & formaliter esse consummatum. 83. Ac sine praevia causa ex parte alterius. 84. Uxor, sciens adulterium mariti, regulariter non tenetur illum monere. 87. & seqq. Pars innocens non tenetur nocentem dimittere. 87. 87. & seqq. Quando adulterium est manifestum, conjux innocens auctoritate propria recedere valet. ib. 91. & seqq. Si sit dubium, requiritur auctoritas Judicis. 95. & seqq. Si adulterium sit certum, probationes autem deficient, licet in conscientia auctoritate propria recedere. 99. & seqq. Conjux innocens potest conjugem

Index Rerum & Verborum.

jugem adulterum, jam dimissum, denud recipere, si velit. 103. & seqq. Non tamen tenetur. 104. Nisi in casibus exceptis à num. 107.
Adulterium spirituale est haeresis. 86. 111. Vide *Haeresis.*
Conjugicidium foeminae, etiam in adulterio deprehensa, constituit impedimentum impediens Matrimonii. 100. 129.
Adulterium sine conjugicidio describitur. 137. 1. Dirimit Matrimonium inter solas personas complices. ib. 2. Adulterio perfectio. 3. Et formaliter commissio. 138. 4. Cum seria ac vera promissione Matrimonii. ibid. 5. & seqq.
Adulterium cum conjugicidio describitur. ib. 20. Requisita enumerantur. 139. 21. & seqq.
Utrum adulterium in Sponsam de futuro committi possit? 271. 37. & seqq.
Aliud est duplex; aliud simplex. ib. 41. & seqq. Adulterii poena. 44. & seqq.
Aetas.
Aetas septennii pro Sponsalibus praefixa est. 102. 1. & seqq. Quod septennium physice computatur. ib. 3. & seqq. Ut ultimus tamen dies inchoatus pro completo habeatur. ib. 6. & seqq. Hanc aetatem septennii si suppleat aetate, an sponsalia valida sint? 102. 10. Argumenta sententiae affirmativae. ib. 11. & seqq. Sententiae negativae. 103. 15. & seqq.
Aetas pro Matrimonio determinata est pubertatis. 104. 33. Non tam ex annis, quam generandi potentia aestimanda. ib. 34. & seqq. Quae potentia, etiam si post aetatem pubertatis non adsit, Matrimonium tamen contrahi potest. ib. 37. & seqq. Ex praesumptione Juris Matrimonium impuberum vim Sponsalium habet. ib. 39. & seqq. Ante legitimum aetatem contrahentes Matrimonium peccant, non autem contrahentes Sponsalia. 105. 43. & seqq. Ante usum rationis ex dispensatione Pontificia Sponsalia non valent. ib. 52. Postea etiam Matrimonium recte contrahitur. ib. 53. & seqq. In aetate dispensat Episcopus ex gravissima causa. ib. 57. A Sponsalibus, in impubertate contractis, post pubertatem rescire licet. 106. 58. Non obstantes etiam juramento. ib. 59. Quoquoque se extendat, haec facultas; ostenditur. ib. 60. & seqq.
Affinitas.
Affinitatis etymologia 125. 106. Descriptio ib. 108. & seqq. Divisio. 126. 116. & seqq. Mariti consanguinei sunt affines uxoris, in illo gradu, quo sunt consanguinei mariti. 128. & seqq. Nec contrahunt affinitatem consanguinei mariti ex una parte, & consanguinei uxoris ex altera. 131. & seqq. In nullo gradu affinitatis, ex copula illicita Matrimonium dirimitur Jure Naturali. 127. 138. & seqq. Etiam in nullo gradu lineae ob-

liquae. ib. 140. & seqq. An idem obtineat in primo gradu lineae rectae? 149. & seqq. Affinitas Jure Ecclesiastico dirimit Matrimonium usque ad quartum gradum. 128. 167. & seqq. Ex copula illicita, usque ad secundum gradum. 166. 169. In linea recta ex copula licita in infinitum. 129. 170. & seqq.
Affinitas ex copula illicita, Sponsalibus de futuro superveniens, subiens Matrimonium dirimit. ib. 173. & seqq. Matrimonio jam contracto superveniens antecedens non dirimit. 175. & seqq. Et haec affinitas cum privatione debiti nascitur, esto quis tam affinitatem, quam privationem, ignoret. 186. & seqq. In omni gradu affinitatis potest dispensari. 130. 190. & seqq. Affinitas retrò operatur. 131. 208. Ligat infideles saltem post conversionem. ib. 211.
Alearum Lusus.
Alearum lusus graviter est prohibitus. 263. 162. & seqq.
Alienatio.
Alienatio rei, ex causa mutandi Judicium facta, graviter est interdita. 262. 148. & seqq. Si fiat ex dolo. 151.
Alimentatio.
Alimentatio liberorum, quomodo oneret patrem? 65. 109. & seqq. Tenentur quoque ad alimentacionem liberorum ascendentes paterni. 66. 112. Item mater. ib. 113. & seqq. Nec non ascendentes per lineam maternam. 115. Ac denique fratres & sorores in subsidium parentum tenentur se invicem alere. 116. Quae obligatio etiam ad fratres & sorores naturales extenditur. 118.
Alimentationis obligatio cessat primò in liberis, qui sunt divites, aut seipso alere possunt. 122. Secundò in iis, qui commiserunt ingratitude. 123.
Amentes.
Amentes an possint contrahere Sponsalia? 5. 3. & seqq.
Anabaptismus.
Anabaptismus quid sit; & quò modò puniatur? 245. 78.
Apostasia.
Apostasia alia est à fide. 247. 69. Illius poena. 70. Alia est ab obedientia. 71. Alia ab Ordine. 72. & seqq. Alia à Religione. 74. An requiratur in ista dimissio habitus? ibid. & 75.
Qualiter Religiosi apostatae sint requirendi? 76.
Arrha.
Arrhae pertinent ad accessoria Sponsalium 263. Quas sponsa sponso constituere non prohibetur. ib. 31. & seqq. Quolibet res potest pro arrha constitui. ib. 33. Matrimonio, arrha jam tradita, secundo, debet ab accipiente danti restitui. ib. 34. De consuetudine Germaniae contrarium obtinet. ib. 55.

Index Rerum & Verborum.

ib. 55. Matrimonio non secuto respon-
dendum sub distinctione ib. 36. & seqq.
Pañum de arrhis in duplo, triplo, vel qua-
druplo constituendis, valet etiam de iure
Canonico ib. 41. Si pater arrham consti-
tuat, nec possit filiam ad Matrimonium dis-
ponere, eam non perdit ib. 43. & seqq.
Propter osculum sponsa nihil de arrha amit-
tit ib. 45. & seqq. Restitutio arrharum quo-
ad simpliciter obligat in conscientia ante om-
nem sententiam. 27. 56. Quoad excessum
verò non antea obligat, quam si præcesse-
rit exactio partis. ib. 57.

B.

Baptismus.

Vid. *Cognatio Spiritualis.*

Beneficium.

Vid. *Simoniam.*

Blasphemia.

Blasphemia quid sit? 250. 126. Quotu-
plex? 127. Quis de illa iudicet? 128.
Quanam illius pena? 129.

C.

Cæcus.

Cæcus qualiter sponsalia contrahere pos-
sit? 5. 14. & seqq.

Calibatus.

Calibatus est summè laudabilis. 46. 76.

Calumnia.

Calumnia subinde committitur, si quis acci-
piat pecuniam ad litem, alteri calumniosè
movendam aut omittendam. 264. 166.
Aliquando committitur, si quis alteri fal-
sum crimen in iudicio impingat.

Cambium.

Cambialis quid sit? 235. 82. Quotuplex?
83. & seqq. Qualis sit contractus? 85. &
seqq. An usurarius? Vid. *usura.*

Catechismus.

Catechismus est impedimentum impediens
matrimonium? 98. 104. & seqq. An non sit
abrogatum? 106.

Censualis Contractus.

Censualis contractus quid sit? 233. 58. Quo-
tuplex? 59. & seqq. An usurarius? Vid.
Usura.

Censura.

Censura unde sic dicta? 178. 82. Illius de-
finitio. 83. Est pena spiritualis. 84. Fer-
tur in fideles. 87. Requirit contuma-
ciam. 89. Privat bonis spiritualibus. 90.
& seqq.
Censuram fert potestas Ecclesiastica. ibid. 85.
An laicus ex delegatione possit ferre cen-
suram? 86. S. Pontifex omnes Chris-
tianos; 94. Episcopus suos dioecesanos
censurâ ferit. 95.

Abbatibus Regulares possunt ferre censuram
in suos Regulares subditos. 179. 96. & seqq.
Non autem Vicarius Generalis. 98. Neque
Archidiaconus. 101. Neque Ab-
batissæ. 102.

Utrum potestas censurandi possit acquiri pra-
scriptione vel consuetudine? ibid. 103. &
seqq.

Qui non est subditus, censura non subjacet,
ibid. 105. & seqq. Quid singulare sit de
Episcopis expulsis? 107. Quid de mor-
tuis? 108. & seqq. Quid de integra com-
munitate? 180. 113. & seqq.

Num unus Episcopus alium possit censurâ
subdere? 117. & seqq. Utrum aliquis plu-
ribus censuris innodari possit? 121. & seqq.

Censura prærequirit peccatum. ibid. 123. An
veniale sufficiat? 124. & seqq. Num grave,
si fiat ex metu gravi? 181. 182. & seqq. An,
si consistat in actu interno? 134. & seqq.
Utrum in debitis, pecuniariis & civilibus
rectè feratur censura? 183. 158.

Censura debet exterius manifestari. ibid. 159.
Debet illam præcedere monitio, si per sen-
tentiam feratur. 160. Aut per senten-
tiam declaratur. 162. Eaque monitio de-
bet regulariter esse trina. 163. An scri-
pturam exigat? 164.

Indigitatur effectus censura. ib. 165. & seqq.
Qui absolvat a censura? 184. 169. & seqq.

Clandestinitas.

Describitur clandestinitas. 151. 78. Dividi-
tur. ibid. 79. Dirimit matrimonium. 80.
Non autem in locis, ubi non viget Tridenti-
num. 81. Nec apud infideles. 83. & seqq.
Bene verò apud hæreticos, in locis, ubi
Tridentinum est promulgatum. 86. & seqq.
Requiritur presentia Parochi proprii 152.
88. & seqq. Cujus nomine venit etiam Epi-
scopus aut Vicarius generalis. ib. 90. Suf-
ficiet verò proprius ex parte unius. ibid. 91.
Parochus domicilii originis non est com-
petens. 92. & seqq. Sed domicilii habita-
tionis, etiam quasi talis. 96. & seqq.

Parochus, assistens matrimonio validè, non
debet esse Sacerdos. 153. 111. & seqq. An
validè assistat excommunicatus? 154. 120.
& seqq. Assistentia matrimonii non con-
tinetur sub administratione Sacramento-
rum interdicta. ibid. 126. & seqq. Etiam
extra parochiam suam validè assistit. ibid.
129. & seqq. Valet matrimonium coram
parochio invito & reluctantè. 155. 133. &
seqq. Secus, si personas non noscat, aut
idioma non intelligat. ibid. 135. & seqq. Est
per interpretem loquantur. 137. In com-
missario Parochi requiritur licentia com-
mittentis generalis aut specialis. 138. &
seqq. Expressa, matrimonium antecedens.
140. Cognita & intimata. 142. & seqq.

Requiruntur etiam testes, ne matrimonium
simpliciter clandestinum dicatur. 156. 145.
& seqq. Non omni exceptione majores,
ibid. 146. Debent tamen esse rogati vel
admo-

Index Rerum & Verborum.

admoniti. 157. & seqq. Simultaneè cum
parochio presentes. 154. & seqq. Quamvis
metu vel dolo adacti. 157. 156. Tales ta-
men, metum aut dolum admittentes, pu-
niantur & peccant. ibid. 157. Hæcque
presentia Parochi & testium in omni casu
necessaria est. ibid. 158. An etiam, si Ma-
trimonium nullum reconvalidatur? 159.
& seqq. Matrimonium sine Parochio &
testibus an valeat in vim sponsalium? 165.
& seqq. De pena Parochi & aliorum &c.
158. 170. & seqq.

Clandestinitas secundum quid talis describitur.
ib. 173. Est tantum impedimentum
impediens. 174. & seqq. Qualiter denun-
tiationes faciendæ sint? 177. In qua Pa-
rochia. 178. & seqq. Has Ordinarius re-
mittere potest. 159. 181. Item Prælatum,
habens Jurisdictionem quasi-Episcopalem,
& Vicarius generalis. 182. & seqq. Para-
chus ordinariè non potest. 184. Aliquan-
do tamen. 185. & seqq. Causa, ad dispen-
sandum sufficientes, in denuntiationibus.
189. & seqq. Prævia tamen earum cog-
nitione requiritur. 160. 196. & seqq. Debet in-
terdum concedi dispensatio. ib. 198. & seqq.
Denuntiationum effectus. ibid. 200. & seqq.
Omnia denuntiationis pœnæ quo ad con-
trahentes. 204. Quoad Parochum. 205.
Monitum ex Tridentino pro Parochio. 206.

Causa.

Causa adjectio, quidnam in Sponsalibus ope-
retur? 21. 140.

Causa adjectio, licet sit falsa, non iasimat
Matrimonium. 57. 149.

Certitudo.

Certitudo moralis requiritur, ut liceat tran-
sire ad secunda vota. 75. 134. & seqq.

Chirographum.

Chirographum nuptiale pertinet ad accessoria
sponsalium. 25. 26. Ante ejus perfe-
ctionè sponsalia censentur esse perfecta. 26.
27. Nisi contrahentes consensum suum
scripturæ alligaverint. ib. 28.

Clericus.

Quomodo Clericus sit prohibita venatio? 246.
79. & seqq. Quomodo percussio? 85. &
seqq.

De Clerico excommunicato ministrante.
247. 87.

De Clerico non ordinato ministrante. 88.
De Clerico, per saltum promotò. 89. & seqq.

De Clerico, qui furtivè Ordinem suscepit. 93.
& seqq.

Cognatio.

Matrimonium, cum impedimento cognatio-
nis contractum, impedit legitimacionem.
61. 35. Vide *Consanguinitas. Affinitas.*

Cognatio Legalis.

Cognatio Legalis describitur. 135. 278. &
seqq. Dirimit Matrimonium iure huma-
no. 136. 287. Inter personas triplicis clas-
s. SCHMIEB JURISPR. CAN. CIV. TOM. III.

sis. 288. Etiam à iure Canonico récé-
ptæ. 291. & seqq. Libri diverforum paren-
tium ab uno adoptati, Matrimonium inter
se contrahere valent. 293. & seqq. Uti &
per unionem prolium conjuncti. 296.
Cognationis legalis impedimentum perpetuè
est in prima & tertia classe. 137. 257. & seqq.
In secunda diutius non durat quàm adop-
tio. ib. 298.

Dispensatio, quæ rarius petitur, in primò &
tertio ordine difficillimè conceditur.
ib. 299.

Cognatio Spiritualis.

Cognatio spiritualis describitur. 132. 237. &
seqq. Oritur ex valida Baptismi & Confirma-
tionis administratione. 133. 231. Etiam non
solenni. ibid. 234. & seqq. Ex susceptione
seu munere patrini. 238. & seqq. Etiam
in Baptismo non-solenni. 239. Et à per-
sonis prohibitis. 240. De iure veteri im-
pedimentum hoc erat amplissimè proten-
sum, in tres quasi ordines distinctum. 242.
& seqq. Aliter obtinet post Tridentinum.
134. 248. Ex quo unus & una admittun-
tur ad Baptismum. 250. An etiam ad
Confirmationem? 253. & seqq. Si plures
sint ex designatione, omnes cognationem
contrahunt. 253.

Nulla oritur cognatio, si infidelis agat patri-
num. ib. 254. & seqq. In susceptione per
procuratorem, solus Principalis contrahit
cognationem. 257. & seqq. Si procura-
tor nomine communitatis mittitur, nec
communitas. 135. 268. Nec singuli de
communitate contrahunt cognationem.
ib. 269. & seqq.

Tollitur per dispensationem Apostolicam. ib.
271. & seqq. Matrimonio superveniens
illud non dirimit. 274. Privat tamen iure
exigendi debitum, saltem si necessitas ex-
cuset. 275. & seqq.

Cohabitatio.

Cohabitationis obligatio confurgit ex Matri-
monio, ab impotentibus inito, si foverint
impotentiam. 111. 132. Quamquam, si
rursus ab invicem discedere velint, dispen-
satione opus non habeant. secus tamen
si nescierint. ibid. 133. & seqq.
Ad recessum à cohabitatione opus è autori-
tate Ecclesiastica. 114. 177.

Collusio.

Collusio describitur. 250. 123. Illius pœna.
124. & seqq.

Concessio.

Quid sit crimen concessionis? 276. 10.

Conditio furtiva.

Conditio furtiva quid sit? 253. 18. Quotu-
plex? 20. Cui detur? 20. & seqq. Contra
quem? 22. & seqq. Quid in caprobandum?
254. 24. & seqq.

Conditio.

Conditio pertinet ad formam accidentalem
N n spon-

Index Rerum & Verborum.

sponsalium. 20. 123. Quando duo sponsalia conditionate sunt, prima sunt potiora, esto conditio, posterioribus adjecta, prius impleatur. 21. 124. & seqq. Existente condicione, periciuntur sponsalia sine novo consensu. ibid. 127. & seqq. Conditiones impossibiles in sponsalibus non vitiantur, sed vitiant. ibid. 130. & seqq. Sub conditione resolutiva recte contrahuntur sponsalia. ib. 133.

Conditio potest Matrimonio adijci. 52. 68. & seqq. Purificata condicione, non opus est novo consensu. ib. 72. & seqq. An, si conditio, adjecta secundo Matrimonio prius existat, valeat hoc secundum prae primo? 53. 76. & seqq. Coniuges praesumuntur a condicione recedere, quando pendente condicione exercent copulam. ibid. 84. & seqq. Aliud obtinet, si conditio erit de praesentia vel praeterito. 86. & seqq. An requiratur praesentia Parochi & testium pro eo tempore, quo ponitur conditio? 90. & seqq.

Conditio resolutiva in Matrimonio locum non habet. 54. 97. & seqq.

Conditio impossibilis ex natura vel facto habetur pro non-adjecta. ib. 99. & seqq. Excipiuntur quidam casus. 103. & seqq. Qualem effectum habeat conditio impossibilis de iure? 55. 109. & seqq. Quales conditiones sint turpes vel honestae? ib. 113. & seqq. Conditio servandi castitatem, an sit contra substantiam Matrimonii? 118. & seqq.

Coniugicidium.

Coniugicidium est impedimentum impediens Matrimonii. 100. 127. & seqq. Coniugicidium sine adulterio describitur. 138. 12. Dirimit solum inter complices. ibid. 13. & seqq. Qui sibi promittunt Matrimonium. 16. Alium conjugem occidunt. 17. Seu physice seu moraliter. 18. Rati habitio non obest. 19. Vid. *Adulterium*.

Consanguinitas.

Consanguinitas quid? 118. 1. & seqq. Quotplex? ib. 9. & seqq. Gradus Consanguinitatis aliter in Jure Can. aliter in Jure Civili computantur. 119. 20. & seqq. Hic tamen computatio Canonica praerenda est Civili. ibid. 32. Consanguinitatis arbor. 120. In primo gradu lineae rectae Matrimonio Jure Naturali dirimitur. ibid. 34. & seqq. An etiam in secundo & ulterioribus gradibus ejusdem lineae rectae? ibid. 42. & seqq. An idem in gradu primo lineae collateralis obtineat? 121. 49. & seqq. An omnia Matrimonia in Lege veteri in Levitico prohibita, fuerint Jure Naturali prohibita? 122. 71. & seqq.

In linea recta Matrimonium Jure Ecclesiastico dirimitur in infinitum. 123. 83. & seqq. In linea transversali usque ad quartum gradum. ib. 86. & seqq. Si unus primo, alter quinto gradu distet a communi stipite, an

validè & licitè contrahatur Matrimonium? 93. & seqq. Illaque irritatio est penalibus sub excommunicatione latae sententiae. 124. 97.

In primo gradu lineae rectae non potest dispensari ib. 98. Bene tamen in ceteris gradibus. 99. & seqq.

Consanguinei mariti sunt affines uxoris. 126. 126. & seqq. In illo gradu, in quo sunt consanguinei mariti. ibid. 128. & seqq. Consanguinei mariti ex una, & consanguinei uxoris ex altera parte nullam contrahunt affinitatem. 131. & seqq.

Consensus.

Consensu mutuo dissolvuntur sponsalia ipso Jure. 28. 1. Quamvis jurata fuerint. ibid. 2. & seqq. Aut votum. 5. Vel copula accesserint. 6. & seqq. Item, si solum auctoritate privata disenserint. 8. Attendendum tamen ad consuetudines locorum. 9. & seqq.

Consensus conjugum non debet physice, sed solum moraliter esse simultaneus. 51. 55. & seqq. An & quomodo consensus, ab uno conjugum omisus, suppleri possit? ib. 59. & seqq. An, qui ab initio sicte consentit, teneatur postea verè consentire? 63. & seqq.

Consensus liberorum, an requiratur ad inducendam legitimacionem? 64. 89. & seqq.

Consuetudo.

Per consuetudinem impedimentum Matrimonii recte introducitur. 82. 12. & seqq. Consuetudo convalidandi Matrimonia Haereticorum contra leges Ecclesiasticas nullam vim habet ex defectu consensus Summi Pontificis. 84. 27. & seqq.

Impedimenta impediencia Matrimonii ex delicto consuetudine dicuntur abrogata. 101. 139.

Consuetudo quid possit in simonia? Vid. *Simonia*. Quid in Usuris? Vid. *Usura*.

Contractus Matrimonialis Vid. *Matrimonium in ratione contractus acceptum*.

Copula.

Copula, posterioribus sponsalibus accedens, an reddat illa priora prioribus? 14. 39.

Copula, cum meretricis habita, non inducit obligationem ducendi aut dotandi. 17. 77. & seqq.

Ob copulam, cum sponsa exercitam, amittitur jus resiliendi. 39. 160.

An per copulam violentam consumetur Matrimonium? 44. 54. & seqq.

Quando conjuges pendente condicione exercent copulam, praesumuntur a condicione recedere. 53. 84. & seqq.

Corruptio Servi.

Quale delictum sit Corruptio servi? 263. 156. Qualis nascatur actio? 157. Procedit etiam, quando mores filifamilias, Religiosi, uxoris &c. sunt deteriores reddidi. 158. Vid. *Declaratio*.

Crimen.

Index Rerum & Verborum.

Crimen.

Vid. *Adulterium*. *Coniugicidium*.

Criminis impedimentum ex Jure Ecclesiastico descendens. 139. 26. & seqq. Binos infideles non stringit. ib. 28. Bene tamen fideles & infidelem. 29. Potest in omni circumstantia relaxari dispensatione Pontificia. 30. Contrahitur hoc impedimentum etiam ab ignorantis. 31.

D.

Dammum.

Dammum, ab homine datum, est species delicti privati. 256. 60. Committitur in diminutione vel corruptione rei alienae. 257. 70. Olim erat discrimen in rebus damnicis. 256. 62. & seqq. At hodie nullum est. 257. 64.

Ad hoc delictum sufficit culpa, etiam levissima. ib. 65. Sive sit omissionis sive commissionis. 66. Dummodò non incidat in contractum, ubi non praestatur culpa levissima. 67. & seqq.

Nascitur hinc obligatio reparandi damnum. ib. 72. Stringens in conscientia, si dolus concurrat. 74. Uti & si culpa sit theologica. 77. & seqq. At, si culpa sit merè juridica, nulla est obligatio conscientiae ante sententiam. 258. 77. & seqq. Imò nec post sententiam. 89. & seqq.

Exponitur actio Legis Aquiliae, descendens ex tali damnificatione. 259. 92. & seqq. Illius divisio in directam & utilem in foro non attenditur. 94. & seqq. Cui detur? 98. Contra quem? 99. & seqq. Ad quid? 101. & seqq. Concurrat cum ea in casu incidit, ruinae, naufragii &c. actio alia. 103.

Dammum, ab animali irrationali datum, est species quasi-delicti. 266. 190. & seqq. Nascitur inde actio quadrupedaria, si damnum contra naturam generis sit datum. 267. Convenitur dominus animalis, qui talis est tempore litis motae. 166. 196. Ad aestimationem damni. 198. Quam noxae de ditione potest evitare. 267. 199. Est duplex, utilis, & directa. 200.

Obligatio, damnum, ab animali datum, reparandi, non stringit in conscientia. 201. & seqq.

Dammum, a servis datum, refertur etiam inter quasi-delicta. ib. 209. & seqq. Convenitur enim ex eo dominus, qui talis est tempore litis institutae, actione noxali. 212. Quid, si dominus plures habeat servos, simul delinquentes? 213. & seqq.

Quid, si servus post mortem domini deliquerit? 268. 215. Aut manus missus fuerit? 216. Aut mortuus? 217.

An dominus ex delicto servi peculiotenus conveniri valeat? 219. & seqq.

Dammum, in navi, caupona, vel stabulo datum, pertinet ad quasi-delicta. 266. 186.

Operatur actionem in factum. 187. Aut actionem furti adversus nautas, caupones &c. 189.

Deploratio.

Deploratio puellae voto servandi castitatem, non obest. 13. 22. & seqq. Qui cum ficta promissione Matrimonii desloravit foemina, teneatur illam ducere. ib. 58. & seqq. Nisi vel illa facillè potuerit advertere deceptionem; vel ipsamet reciprocè deceperit. 17. 69.

Dejectio.

Dejectio vel effusio ex cœnaculo fundat quasi delictum. 265. 178. Operatur actionem dejecti vel effusi. 179. Ad quid detur? ib. & 181. cum seqq.

Delictum. Delinquens.

Etymologia Delicti. 162. 1. Symonymia. 2. & seqq. Homonymia. 8. & seqq. Definitiones aliorum examinantur. 163. 10. & seqq. Alia definitio 17. & seqq.

Delictum non praecise requirit dolum. ibid. 22. Culpa lata num equipararetur dolo? 23. & seqq. An conatus ad Delictum eadem poenâ, quâ Delictum, sit afficiendus? 164. 29. & seqq.

Delictum aliud est quasi tale; aliud verum. 165. 40. & seqq. Hoc dividitur in privatum. 42. Et non-privatum; quod vel est ordinarium. 43. Vel extra-ordinarium. 44. & seqq.

Utrum in Delicto extraordinario possit ad poenam mortis deveniri? 46. & seqq.

Rursus Delictum aliud est leve; aliud grave, vel ex natura. ib. 51. Vel ex circumstantiis. 52. An gravitas ex qualitate poenae sit mensuranda? 53. & seqq.

Item aliud delictum est nominatum; aliud innominatum. 166. 60. Aliud Ecclesiasticum. 61. Saculare. 62. Vel mixtum. 63. Aliud occultum; aliud notorium. 65. & seqq. Aliud exceptum; aliud non-exceptionem. 68.

Quinam in genere censentur delinquere? 167. 1. & seqq. Qualiter delinquant infantes? 7. & seqq. Infantiae proximi? 10. Proximi pubertati? 11. Puberes? 168. 13. & seqq. Furiosi? 17. & seqq. Prodigii? 22. & seqq. Dormientes? 24. & seqq. Ebrii? 26. & seqq. Irati? 29. & seqq.

Ad delictum aliqui physice concurrunt ante actum. 169. 33. Et hi, si proximè ac scienter concurrant, ejusdem cum principali delinquente criminis & supplicii rei sententiae. 36. & seqq. Aliud est de remotè concurrentibus. 39. Alii concurrunt in ipso actu. 40. Et isti censentur socii sceleris. 41. & seqq. Alii concurrunt post delictum. 170. 44. Qui, si tractatus non antecesserit, ordinaria poenâ non pleuntur. 45. & seqq.

Moraliter ad delictum concurrunt mandantes, qui reputantur instar causae physicae. ib. 47. & seqq. Item mandatarii, de quibus

N n 2

Index Rerum & Verborum;

est dubium, quâ pœnâ sint afficiendi? 49. & seqq. Item consulentes. 171. 57. & seqq. Si delictum actu ponatur. 62. Et vis solius consilii. 63. Quid autem, si consulens suum consilium ante delictum revocaverit? 64. & seqq. Item ratihabentes. 69. & seqq. Qui tamen in nullo casu pœnâ ordinariâ sunt castigandi. 72. & seqq. Item non impediētes. 172. 75. Si sint obligati ad impediendum ex iustitia. 76. Secus si ex alia virtute. 77. & seqq.

Effectus delicti est tum actio, civilis & criminalis; 173. 2. Tum pœna. 14. & 15. Vid. *Actio. Accusatio. Pœna.*

Quomodo debeat constare de corpore delicti? 199. 77. & seqq.

Qualiter in delicto notorio procedatur? 205. 148. & seqq.

Demonstratio.

Demonstratio, Sponsalibus apposita, reddit illa valida, licet in veritate rei non subsistat. 21. 139.

Demonstratio, Matrimonio adjecta, operatur in eod ipsum, quod in Sponsalibus. 57. 148.

Denuntiatio.

Denuntiatio describitur. 203. 129. Explicatur Evangelica. 130. & seqq. Quædam delicta ab eadem sunt excepta. 134. & seqq. Explicatur Canonica. 204. 139. Explicatur Civilis. 143. & seqq.

Qualiter denuntiatio ad Matrimonium exigatur? Vid. *Clandestinitas.*

Dies.

Dies quomodo Sponsalibus adjiciatur? 21. 134. An lapsus diei dissolvat Sponsalia ipso Jure? 33. 75. Adjicitur autem dies vel per modum termini, à quo, vel ad quem. ib. 76. & seqq.

Disparitas Cultus.

Disparitas Cultus describitur. 148. 51. & seqq. Non inter fidelem & hæreticum, sed fidelem & infidelem intercedit. ibid. 53. & seqq. Si cum conditione, ut proles ex conjugē in hæresi parentis educatur, non valet. 149. 56. & seqq. Dirimit Matrimonium. ib. 62. Non Jure Naturali. 63. & seqq. Neque Divino. 65. Sed tantum Jure Ecclesiastico non-scripto. 150. 69. & seqq. Catechumeni cum fidei Sponsalia de futuro valida & licita sunt. ib. 76. Agitur de dispensatione. 77.

Dispensatio.

Dispensationis in radice discrimen à rescritto. 65. 98. & seqq.

In impedimentis Matrimonii naturalibus, & Divinis non dispensat S. Pontifex. 85. 34. Bene tamen in Ecclesiasticis. 37.

Episcopus non dispensat, dispensatione Pontificia ob-vel subreptitiâ obtentâ. 85. 36. & seqq. In occulto, si difficilis recursus ad S. Pontificem, dispensat. ib. 41. & seqq.

Ad dispensationem justa requiritur causa. ib.

45. Qualis est prerogativa personæ. ib. 46. Conservatio familiar. 86. 47. Præstantia meritorum. ib. 48. Sublatio litis. ib. 48. Evitatio scandalii. ib. 50. Angustia loci. ib. 51. Defectus dotis. ib. 52. Matrimonium, ignoranter contractum. ib. 53. Conservatio honoris. ib. 54. Difficultas servandi votum. ibid. 55. Causa illa debet subsistere. ib. 56. Tempore supplicationis. ib. 57. & seqq. Et concessionis. ib. 59. Non tamen postea. ib. 60. & seqq. Qua ratione petatur dispensatio? 87. 63. & seqq. Supplicatio quò dirigatur? ib. 72. Ejusdem formale. ib. 75. & seqq.

Dispensatio in Sponsalibus, à quo concedatur? 99. 115. A quo in voto? ib. 116. Supplicationis formulare. ib. 117. Ex dispensatione Pontificia ante usum rationis Sponsalia non possunt contrahi. 105. 52. Postea etiam Matrimonium rectè contrahitur. ib. 53. & seqq. Dispensat in ætate Episcopus ex graviditua causa. ib. 57. Inter contrahentes Matrimonium cum impedimento impotentie, si hoc fecerint, cohabitandi obligatio confurgit; quamquam, si velint ab invicem discedere, dispensatione opus non habeant. 111. 132.

Dispensationem Pontificiam non admittit polyvitria. 116. 201. & seqq. Item polygamia 117. 221.

In consanguinitatis primo gradu licetæ rectæ non potest dispensari à S. Pontifice. 124. 98. Bene verò in cæteris omnibus gradibus & lineis. ib. 99. & seqq. Quæ dispensatio eò gravior requirit causas, quò propinquit est gradus, qui etiam exprimentus est in supplicatione. 104. & seqq. In affinitatis omnigradu potest dispensari à S. Pontifice. 110. 190. & seqq.

S. Pontificis dispensatione solvitur impedimentum publicæ honestatis. 131. 212. Item impedimentum cognitionis spiritualis. 135. 271. & seqq. Cognitionis legalis difficillimè in primo & tertio ordine conceditur. 137. 299. Criminis in omni circumstantia. 139. 30. Ordinis Clericalis. 146. 28. & seqq. Professionis Religiosæ. 148. 49. & seqq. Cultus disparitatis. 150. 77.

Dispensatio in denuntiationibus fieri potest ab Ordinario. 159. 181. A Prælo, Jurisdictionem quasi-Episcopalem habente, & Vicario generali. 182. A Parocho non ordinario. 184. Tamen aliquando. 185. & seqq. Et debet interdum. 160. 198.

Divortium.

Sententia divoritii rescinditur, si postmodum appareat, conjuges fuisse potentes. 112. 158. Excipiuntur casus, si sublata sit impotentia per miraculum. ib. 160. Per maleficium 113. 162. Si solum est Matrimonium, ob impotentiam respectivam. ib. 163. Vel ex maleficio. ib. 164.

Divortium non possunt petere conjuges, si uterque adulterium commiserit. 36. 118. Divor-

Index Rerum & Verborum.

Divortium quoad vinculum in Matrimonio rato locum non habet. 78. 1. & seqq. Nisi emittatur professio in Religione approbata. 79. 4. & seqq. Num etiam per dispensationem S. Pontificis? ib. 7. & seqq. A fortiori non admittitur divortium quoad vinculum in Matrimonio consummato inter fideles. 81. 37. & seqq. Inter Abrahamum & Agar non fuit divortium quoad vinculum. ib. 44. Propter adulterium non admittitur divortium quoad vinculum. 82. 54. & seqq. Matrimonium consummatum ne quidem inter fideles divortium quoad vinculum admittit. ib. 62. Excipitur casus conversionis ad fidem. 63. A quo temporale divortium inducitur? 83. 64. & seqq. Item, an per Matrimonium subsequens semper dissolvatur præcedens? ib. 67. & seqq. Matrimonium infidelium per Religiosam professionem, non autem per susceptionem SS. Ordinum dissolvitur. 70. & seqq. Hæreticorum Matrimonia divortium quoad vinculum non admittunt. 74.

Divortium quoad thorum & mensam facilius indulgetur. 84. 76. Admittitur I. ob adulterium. ib. 77. Non tantum uxoris, sed etiam mariti. 78. & seqq. Oportet autem, ut adulterium sit consummatum. 80. & seqq. Et formale. 82. An uxor teneatur maritum adulterum monere? 85. & seqq. An pars innocens teneatur ream adulteram dimittere? 85. 87. & seqq. Quandoam autoritate privata possit pars innocens à nocente recedere? ib. 91. & seqq. An pars innocens possit, aut debeat nocentem, se corrigere volentem, recipere? 103. & seqq. II. Ob hæresin. 86. 111. Si divortium ob hæresin fiat autoritate Ecclesiasticâ, inducitur causa perpetua. ib. 112. & seqq. An detur mutua compensatio, si uterque conjux fiat hæreticus? 117. & seqq. III. ob periculum animæ. 87. 126. & seqq. IV. ob periculum corporis. ib. 132. & seqq. V. ob cohabitationem valde molestam. 138. VI. ob servitium mariti. 139. & seqq. An denique admittatur divortium ob truculentiam uxoris? 88. 148. & seqq.

Dolus.

Dolus substantialis ipso Jure Sponsalia dissolvit. 35. 97. Ob dolum accidentalem licet à Sponsalibus recedere, si dolum det causam Contractui. ib. & seqq. Non verò, si merè sit incidens. 99.

Donatio propter nuptias.

Donatio inter conjuges.

Donatio propter nuptias describitur. 72. 77. Constituit illam maritus. ib. 78. & seqq. Aut alius ipso nomine. 80. Varii effectus hujus donationis. 81. & seqq.

Donatio inter Conjuges regulariter est prohibita. 73. 87. & seqq. Etiam si non fiat

immediatè per ipsum conjugem, sed mediante persona, per potestatem patriam. conjuncta. ib. 89. & seqq. Imò et si fiat mediante persona extranea. 92. Quod ipsum etiam tenendum in Matrimonio putativo. 94. In Matrimonio rato tantum. 95. Non autem in Sponsalibus de futuro. 97. Nisi effectus in tempus Matrimonii suspensatur. 98. Non veniunt quoque sub hac prohibitione contractus alii onerosi. 99. Nisi fraus interveniat. 100. Aut jus aliquod in gratiam alterius non usurpetur. 101.

Donatio inter conjuges valet I. si donetur res aliena. 102. II. si repudietur jus, primum acquirendum. 103. III. si fiat donatio ad dignitatem, honorem, aut ornam conjugum. 104. & seqq. IV. si donatio sit remuneratoria. 106. Et recipioca. 74. 107. V. si fiat ex pietatè & commiseratione. ib. 109. VI. si fiat moderatè in certis solennitatibus. 110. VII. si confecturatur in tempore mortis. 111.

Donationis hujus effectus in casibus permittis est ejusdem rationis cum aliis donationibus. 112. In casibus verò non permittis potest revocari. 113. Nisi donator ante revocationem decesserit. 114. Hocque obtinet tam in donatione completa, quam incompleta. 115. & seqq. Si donatio excedat 500. solidos, debet insinuari. 121. Si juramentò firmetur, sit irrevocabilis. 122. & seqq.

Dormientes.

Dormientes & ebrii quomodo possint Sponsalia contrahere? 57. & seqq.

Dormiente aut ebrio principali tempore sponsalium procurator validè contrahit. 11. 93. & seqq.

Dos. Pacta dotalia.

Dotis etymologia & homonymia. 67. 1. & seqq. Ejus definitio. ib. 4. Definitionis explicatio. 5. & seqq. Dividitur in promissam & constitutam. 7. & seqq. In profectiam & adventitiam. 68. 13. Quales personæ dotem constituere possint. ib. 15. Ex necessitate dotem constituere tenetur pater. 16. & seqq. An verò pater tenetur dotare filiam, quæ aliunde suis mediis bene est instructa? 22. & seqq. Non tenetur dotare filiam naturalem, spuriam, vel ex damnato coitu susceptam. 26. In defectu patris tenetur nepoti dotem constituere avus paternus. 69. 28. Aliquando mater. 29. Item frater. 30. Nec non deflorator. 31. Ipsa verò mulier ad constituendam dotem cogi non potest. 32.

Dotis objectum sunt res in patrimonio existentes. 33. Non tantum proprie, sed & alienæ. 34. Utrum etiam usufructus in dotem deduci possit? 35. Num feudum? 36. An dos indefinitè promitti? 37. & seqq. Si uxor usufructum bonorum mariti

Index Rerum & Verborum.

isto permittat, an presumatur ea in dorem dedisse? 39.
 Ad dorem revocantur pacta dotalia. 70. 47.
 Quae sunt vel simplicia, vel mixta. ib. 48.
 Eorum differentia. 49. & seqq. Declaratur, quomodo haec pacta discerni possint. 55. & seqq.
 Dotis effectus alius est promissa. 59. & seqq.
 Alius constituta. 62. Pro restituenda dote conceditur actio ex stipulatu. 71. 66.
 Marito competit repetitio expensarum. 67.
 Declaratur, qualiter per adulterium dos amittatur. 69. & seqq.

Dotalium.

Dotalium explicatur. 75. 126.
Dubium.
 Dubium practicum antecedens de valore matrimonii tollit legitimitatem. 62. 49. & seqq.

Duellum.

Duellum quid sit? 248. 102. Quotuplex? 103. & seqq.
 Duellum iudiciale est licitum. 105. Est autem illicitum extra-judiciale. 106. & seqq.
 Nisi instituat ex causa publica. 249. 111.

E.

Ebrius.

Ebrius ebrietate perfecta nequit Sponsalia contrahere. 5. 7.

Ecclesia.

Ecclesia vetitum. Videatur *Interdictum*.

Educatio.

Educatio liberorum principaliter spectat ad patrem. 65. 105. Minus principaliter ad matrem. ib. 106. & seqq. Post mortem patris principaliter ad matrem. 108.

Episcopus.

Episcopi nequeunt statuere impedimenta dirimentia Matrimonii. 82. 9. & seqq. Bene vero impedimenta. ib. 11. & seqq.
 Episcopus non dispensat, quando dispensatio Apostolica, ob vel subrepticie obrepta est. 85. 36. & seqq. Declarat impedimentum dubium. ib. 39. & seqq. In occulto, si sit difficilis recursus ad S. Pontificem, dispensat. ib. 41. & seqq.
 Episcopus potest Matrimonium interdicere. 97. 78.
 Episcopus in voto quando possit dispensare? 99. 116. In aetate dispensat ex gravissima causa. 105. 57

Error.

Error substantialis circa contractum Matrimoniale describitur. 113. 165. Causat impedimentum dirimens. ib. 166. & seqq. Vis haec dirimendi descendit ex Jure Naturali. ib. 170. & seqq.
 Error conditionis servilis facit impedimentum dirimens ex parte personae liberae. ib. 172. & seqq. Sed tantum Jure humano. 114.

176. Non est concessus recessus a cohabitatione sine iudicio Ecclesiae. ib. 177. Error circa alias qualitates relinquit valorem Matrimonii. ib. 178. & seqq. Si non reductur in substantiam personae. ib. 181. & seqq. Nimirum, si contrahens deducta qualitate aliquam in conditionem. ibid. 181. Quando de qualitate personae fuit tractatum. ib. 184. Si qualitas est finis Matrimonii. ib. 186. Afferitur exemplum. ib. 187.

Error juris non impedit, quod minus Matrimonium dicatur purativum & ad prolis legitimitatem sufficiens. 61. 43.

Eunuchi.

Eunuchi non possunt contrahere Matrimonium. 110. 117. & seqq.

Excommunicatio.

Excommunicatio describitur. 185. 185.
 Quanam dicatur major? 186. Haec privat communis Ecclesiae suffragiis. 187. & seqq. Usu passivo & activo Sacramento. 190. & seqq. Assistentia in Divinis officiis. 192. & seqq. Sepultura Ecclesiastica. 186. 197. & seqq. Jurisdictione Ecclesiastica. 200. Capacitate ad beneficia, officia, & munera Ecclesiastica. 201. & seqq. Exercitio officii. 204. Commodis & fructibus temporalibus. 205. & seqq. Commercio civili. 207. Contractus tamen non facit irritos. 208. & seqq.

Quanam dicatur excommunicatio minor? ib. 211. Non tollit collationem Sacramentorum. 187. 212. & seqq. Excommunicatione, simpliciter prolata, major intelligitur. 214. & seqq.

Excommunicatio minor ex una tantum causa incurritur, si quis nempe cum excommunicato communitet. ib. 217. Absque causa. 218. & seqq. Suppositio, quod excommunicatus sit vitandus, seu publice denuntiatus. 222. & seqq.

An fideles ab excommunicato non denuntiato Sacramenta petere valeant? 188. 231. & seqq. Quid Sacerdoti tunc faciendum sit? 233.

An excommunicatio faciat impedimentum impediens Matrimonii? 98. 96. & seqq. Excommunicatio non facit impedimentum impediens matrimonii. 98. 96. & seqq.

Excommunicatio latae sententiae statuitur in contrahentes intra gradus Jure Ecclesiastico prohibitos. 124. 97.

Excommunicati vitandi prohibentur ab exercendo munere Patris. 133. 240.

Executio.

Executio Sponsalium fieri debet adveniente tempore, si illud fuerit adjectum. 24. 11. Si vero nullum tempus sit praefixum, per se loquendo contractus sponsalium statim debet executioni mandari; per accidens vero admittitur executio, si neutra pars executionem petierit. ib. 16. & seqq. Suadet tamen, ut executio non diu procrastinetur.

Index Rerum & Verborum.

25. 18. Sponsus, aut Sponsa nolentes contractui sponsalio satisfacere, possunt ad illius executionem compelli. 25. 19. & seqq.

F.

Faemina.

Faemina potest agere procuratorem in Sponsalibus contrahendis. 10. 82.
 Faeminam, sicut promissione Matrimonii deservatam, tenetur promissor ducere. 16. 61. & seqq. Nisi vel ipsa deceptionem facile potuerit advertere, vel reciproce promissorem decipiat. 17. 69. Qui vero faeminam corrumpit sine promissione Matrimonii, non tenetur illam ducere vel dotare, si liberè consenserit, adeoque nec vis, nec fraus, nec importuna preces intercesserint. ib. 71. & seqq. Penes faeminam est electio in obligatione ducendi vel dotandi. ib. 79. & seqq.
 Faemina, nubens marito conditionis inferioris, priorem statum amittit. 60. 25. Quod ipsum tamen solum intelligendum de praerogativis participatis. ib. 27. Non vero cognatis. 28.

Falsum.

Renunciatio falsi modi est species delicti. 253. 153. Suppositio, quod actio alia non sit prodita. 155.
 Crimen falsi quid sit? 274. 74. Quotupliciter accidat. 76. & seqq. Quanam illius poena? 80. & seqq. An, si per correctionem literarum verus sensus exprimat, falsi crimen admittatur? 83.

Familia.

Familiae conservatio censetur causa justa dispensationis super impedimento Matrimonii. 86. 47.

Fendum.

Fendum potest dotale fieri, si pertineat ad faeminam, quae dotem constituit. 69. 36.

Fidejussor.

Fidejussoris interventus pertinet ad formam accidentalem sponsalium. 23. 163.

Fidelis.

Fideles non ligantur impedimentis infidelium. 83. 20. & seqq.
 Fidelis & infidelis ligantur impedimento criminis; ille directe, hic indirecte. 139. 29.
 Impedimentum cultus disparitatis non inter haereticum & infidelem, sed fidelem inter & infidelem oritur. 148. 53. & seqq.

Fidelis cum infideli ex dispensatione contrahens Matrimonium non conficit Sacramentum. 43. 40.

Fidelium Matrimonia sunt insolubilia. 51. 78. & seqq. item 81. 37. & seqq.

Fidelis an possit ad aliud Matrimonium transire, si infidelis velit eidem absque contumelia Creatoris cohabitare? 83. 74.

Fides.

Fides conjugalitatem exigit? 58. 3.

Fornicatio.

Fornicatio quid sit? 270. 22. & seqq. Est omni Jure prohibita. 25. Quomodo puniatur? 26. & seqq.
 Fornicatio tribuit facultatem resiliendi a sponsalibus. 35. 100. & seqq. Si sponsa vi fuerit compressa, potest nihilominus sponsus a sponsalibus recedere ibid. 102. & seqq.
 Fornicatio sponsi dat sponse facultatem resiliendi a sponsalibus, si ea post sponsalia eveniat. 108. & seqq. Sive praecesserint. 110. & seqq. An detur facultas resiliendi, si utraque pars fornicata fuerit? 36. 114. & seqq. Fornicatio non infert tacitam renuntiationem juris sponsalium. ib. 129.

Forum.

Forum habet uxor commune cum marito. 59. 21.

Furiosus.

Furiosus potest tempore lucidi intervali sponsalia contrahere. 5. 5. & seqq.

Furtum.

Furtum quid sit? 252. 1. Requirit contritionem. 2. Fraudulentiam. 4. Lucri faciendi gratiam. 5. In invito domino factam. 253. 7. Quotuplex sit? 8. & seqq.
 Obiectum furti constituit etiam res aliena. ib. 13. Incorporalis. 14. & 6. Et liber homo. 16. & seqq.
 Oritur exinde conditio furtiva. ibid. 18. & seqq. Vid. *Conditio furtiva*. Actio furti. 254. 37. & seqq. Quae in manifesto persequitur quadruplum; in non-manifesto duplum. ib. & 36. Item actio seu accusatio criminalis. 255. 40. & seqq.
 Quando furtum est datum occasione incendii, ruinae, naufragii &c. datur specialis actio. 254. 39.
 De furto tigni. 256. 53. & seqq.
 De furto arborum. ib. 57. & seqq.
 De furto pecorum. 276. 16.
 De furto bulacarum. ib. 17.

G.

Gratia.

Gratia Sacramentalis conferretur per Matrimonium. 58. 1.

H.

Haeretici, Haereticus.

Haereticorum Matrimonia sunt insolubilia, si vel ex-vel implicite intendant facere, quod facit vera Ecclesia. 83. 74. Si haec intentio deficiat, Matrimonium est nullum. ibid. 75.

Haeretici ligantur impedimentis, solum a Jure Ecclesiastico statutis. 83. 22. & seqq. Consuetudine in contrarium nullam vim habente. 84. 27. & seqq. Eorum Matrimonia, cum

Index Rerum & Verborum.

cum impedimento Ecclesiastica celebrata, quemodo toleranda? ib. 30. Illorum liberi qualiter legitimi? ib. 31.

Fidelis si cum heretico contrahat cum conditione, ut proles educetur in heresi parentis, Matrimonium non valet. 149. 56. & seqq. Hereticorum matrimonia dissuadentur. ib. 61.

Hereticus causat divortium quoad thorum & mensam. 86. 111. Hereticus quandoque dat causam perpetuam divortio. ibid. 112. & seqq. Si uterque conjux fiat hereticus, locum habet mutua delictorum compensatio, sicque divortium impeditur. 117. & seqq. Quodsi verò unus conjugum incidat in heresim, & alter committat adulterium, mutua compensatio locum non habet. 119. & seqq.

Hereticus quid sit? 242. 23. Requirit errorem voluntarium. 15. Cum pertinacia. 27.

An dubius in fide sit hereticus? 28. & seqq. Onera hereticos sunt multae poenae constituta. 30. Alia sunt spiritualia. 31. & seqq. Alia sunt temporales. 38. & seqq. Illae etiamnum vigent in nostro Imperio. 45. & seqq. Illae in tanto rigore non sunt receptae. 48. & seqq.

Licetne cum hereticis disputare de fide? 244. 58.

Quis ab heresi possit absolvi? ib. 59.

Hermaphroditus.

Hermaphroditus potest Matrimonium contrahere juxta sexum praevalem. 109. 105. & seqq. Si uterque aequalis est potest test unum eligere. ibid. 108. & seqq. Potest etiam contrahere juxta debiliorem, si non causet impotentiam coeundi. ibid. 112. & seqq. Tenetur tamen in utroque casu jurare de sexu non mutando. 110. 114.

Homicidium.

Homicidium quid sit? 273. 56. & seqq. Illius species est parricidium. 62. & seqq. Homicidium proditorium. 64. & seqq. Assassinium. 66. & seqq. Veneficium. 66. Latrocinium. 68. Expositio infantum. 69. & seqq.

Homicidium uxoris seu mariti constituit impedimentum impediens matrimonii. 100. 127. Item Presbyteri. 101. 131. Et liberorum. ibid. 132.

Honestas Publica.

Honestas publica describitur. 130. 193. & seqq. Resultat ex sponsalibus de futuro certis & validis. ibid. 195. Vel de praesentia etiam invalidis. 197. & seqq. Dirimit inter personas affines. 199. & seqq. Ex Jure Ecclesiastico. ib. & 201. Per Concilium Tridentinum inter personas primo gradu conjunctas. 131. 202. & seqq. Quod in sponsalibus de praesentia non obtinet. ibi. 205. & seqq. Impedimentum hoc publica honestatis non operatur retrò. 207. Nec ligat infideles, etiam post conversionem. 209. & seqq. Solvitur dispensatione Summi Pontificis. 212. An etiam mutuo consensu? 213. & seqq.

Impedimentum.

DE Impedimentis Matrimonii exstat integer Tract. III. qui incipit à pag. 81. Impedimenti descriptio. 82. 1. & seqq. Divisio. ib. 3. & seqq.

Impedimenta à Jure Naturali, Divino, & Ecclesiastico constitui possunt. ib. 5. & seqq. Etiam à Principibus infidelibus, non tamen fidelibus. ib. 7. & seqq. Episcopi Impedimenta dirimentia statuere nequeunt. ib. 9. & seqq. Bene verò impediunt. ib. 11. Rectè per consuetudinem introducuntur. ibid. 12. & seqq.

Impedimentis, à Jure Naturali praescriptis, ligantur omnes creaturae rationales; à Jure Ecclesiastico sanctis soli fideles, non infideles. 83. 17. Nisi existant in territorio S. Pontificis. ibid. 18. & seqq. Neque subditi fideles ligantur impedimentis infidelium. ib. 20. & seqq. Impedimentis, Jure solum Ecclesiastico statutis, ligantur Heretici. ib. 22. & seqq. Consuetudine in contrarium nullam vim habente. 84. 27. & seqq. Qualiter impedimentis Matrimonii aliae personae quam conjuges teneantur. ib. 32. & seqq.

De Dispensatione circa impedienda Matrimonii. Vide Dispensatio.

Impedimenta impediencia enumerantur, quae absque delicto. ib. 88. 77. Vide Interdictum. Tempus feriatarum. Cathedrae, Sponsalia. Forum.

Impedimenta impediencia ex delicto. 100. & seqq. Vid. Incestus. Homicidium. Rapina. Susceptio propria sobolis. Matrimonium cum Moniali. Penitentia publica.

Haec tamen per consuetudinem dicuntur abrogata. 101. 119.

Impedimenta dirimentia. Vide Aetas. Impotentia. Maleficium. Error. Ligamen. Cognatio. Consanguinitas. Affinitas. Honestas publica. Crimen. Adulterium. Conjugium. Claustrales. Cultus. Disparitas. Vis. Metus. Impedimenta, Matrimonio superveniencia, illud non dissolvunt. 129. 176.

Impedimenti perpetui defectus requiritur in personis, sponsalia contrahere volentibus. 6. 24. & seqq.

Impedimentum dirimens, sponsalibus superveniens, dirimit illa ipso jure. 32. 69. Qui culpabiliter causavit impedimentum, tenetur dispensationem procurare. ib. 70. & seqq. Impedimentum impediens tantum non obest sponsalibus antecedentibus. 73. & seqq.

Impotentia.

Impotentiae impedimentum adstruitur. 106. 62. Alia impotentia coeundi. ib. 63. Alia generandi. ib. 64. Haec tamen non obstat Matrimonio. 107. 65. & seqq. Enumerantur causae Impotentiae. ib. 71. Impotentia, ex maleficio proveniens, specialiter attingitur.

Index Rerum & Verborum.

tur. ib. 72. & seqq. Modus tollendi Maleficium ostenditur. ib. 75. & seqq.

Impotentiae divisio in perpetuam & temporalem. 107. 80. & seqq. In absolutam & respectivam. 108. 83. & seqq. Quae & perpetua appellari potest. ib. 85. & seqq. In naturalem & accidentalem. ib. 90. & seqq. In antecedentem, & superveniens. ib. 92. & seqq. Perpetua dirimit matrimonium, non autem temporalis. ib. 96. & seqq. Item absoluta absolute, & respectiva respectivè. 109. 99. & seqq. Item antecedens, non verò consequens. ib. 101. & seqq. Videatur Hermaphroditus. Spadones. Eunuchi.

De Impotentia dubitans licet Matrimonium nequit contrahere. 110. 119. & seqq.

Impotentia ex Jure naturali dirimit Matrimonium. 110. 121. & seqq. Ex Matrimonio ab impotentibus inito, obligatio cohabitationis oritur, si sic contrahentes habuerint notitiam impotentiae. 111. 132. Quamvis si discedere velint dispensatione opus non habeant. ibid. 16. Secus, si nesciverint impotentiam. ibid. 133. & seqq. Ab impotentibus contractum matrimonium pro legitimum non reputatur. ib. 139. & seqq. Ob impotentiam si separatio petatur, adeundus est Juxta Ecclesiasticum. ibid. 144. Determinatur tempus petendae separationis. ib. 145. & seqq. Modus judicandi de impotentia. 112. 149. & seqq. Si dubium, triennium indulgetur. ib. 152. & seqq.

Ob Impotentiam Matrimonium Ecclesiastica auctoritate dissolutum, regulariter instaurandum est, si postmodum appareat, conjuges fuisse potentes. ib. 158. Excipiuntur casus. Si sublata sit impotentia per miraculum. ib. 160. & seqq. Per maleficium. 113. 162. Si solum est Matrimonium ob impotentiam respectivam. ib. 163. Et ob impotentiam ex maleficio. ib. 164.

Impubes.

Impuberum Matrimonium ex praesumptione juris vim Sponsalium habet. 104. 39. & seqq. A Sponsalibus impuberum post pubertatem rescindi licet. 106. 58. Non obstante etiam juramento. ib. 59. Quousque se extendat haec facultas, ostenditur. ib. 60. & seqq.

Incendium.

Incendium quid sit, & quomodo puniatur? 273. 74. & seqq.

Incestus.

Incestus quid sit? 272. 46. Quomodo puniatur? 48. Incestus, impedimentum impediens Matrimonii describitur. 100. 118. Extenditur etiam ad Sponsum. ib. 119. & seqq. Peccans cum propria consanguinea non incurrit hoc impedimentum. ib. 121.

Incestuosus conjux privatur Jure petendi debitum, quamvis reddere teneatur. 129. 180. & seqq. Quo non privatur, si cum

consanguinea uxoris vel sponse in tertio vel quarto gradu. ib. 182. & seqq. Vel cum propriis consanguineis committatur incestus. 184.

Indulgentia.

Indulgentiae quid sint? 191. 174. Eas concedit Summus Pontifex. 277. Nec non Episcopus suo modo. 278. & seqq. Non autem capitulum sede vacante, vel Coadjutor. 280. Ultra tempus concessae non valent. 281.

Aliae sunt plenariae, aliae partiales. ib. 282. Personales aut reales. 283. Pro vivis aut defunctis concessae. 284. Perpetuae aut temporales. 285.

Requiritur ad illas causa rationabilis. 287.

Infidelis.

Infideles non ligantur impedimentis Ecclesiasticis. 83. 17. Nisi in territorio Summi Pontificis existant. ib. 18. & seqq. Non ligantur impedimento publice honestatis etiam post conversionem. 131. 209. & seqq. Infidelis, si Patrum agat, nulla oritur cognatio. 134. 254. & seqq.

Infideles duo non ligantur impedimento criminis. 139. 28. Secus est de fidei, & infidei. 29. Infideles clandestinitas ex lege Ecclesiastica proveniens non ligat. 151. 83. & seqq.

Infidelem inter & fidelem confurgit impedimentum cultus disparitatis. Vide Cultus Disparitas.

Infidelium Matrimonium efficitur Sacramentum, quando uterque infidelis convertitur ad fidem. 43. 41.

Infidelium Matrimonium consummatum est indissolubile. 82. 62. Casus exceptus est conversio. ib. 63. & seqq.

Inimicitia.

Inimicitia gravis inter Sponsos est sufficiens causa recedendi à Sponsalibus. 38. 154. Uti & graves inimicitiae inter eorum parentes, aut propinquos. ib. 155. & seqq.

Injuria.

Injuria quid sit? 260. 104. Requirit dolum. 107. Qui non praesumitur. 111. Nisi factum aut verbum ex se contumeliosum sit. 112. Nihil juvante protestatione. 113. Fit verbò. 115. & seqq. Vel factò. 117. Est gravis, aut levis. 118.

Personae, quae inferunt injuriam, debent esse doli capaces. 119. & seqq. In personis verò, quibus inferitur, nec doli capacitas, nec vita requiritur. 122. Potest etiam, quis in persona alia injuriam sentire. 123. & seqq.

Ex Injuria nascitur actio praetoria seu aestimatoria. 261. 130. & seqq. Actio ex Lege Cornelia. 135. & seqq. Actio rei persecutoria seu recantatoria. 137. & seqq. Nascitur etiam actio criminalis. 126. & seqq. In casu, quò alterius aestimatio non est diminuta, non datur actio recantatoria. 140. Oo Inju-

Injuria tollitur dissimulatione. 262. 141. & seq. Remissione. 143. & seq. Retorsione, si verbali sit. 145. Et moderamen ineulpatae tutelae fervetur. 147.

Inquisitio.

Inquisitio hodie transit in remedium ordinarium. 198. 61. Judex in ea procedit ex officio. 62. Vicem accusatoris fama vel indicia supplent. 63. & seqq.

Alia est generalis; alia specialis. 199. 66. Alia mansueta; alia severa. 67.

Quisnam inquisitione instituitur? ib. 68. & seq. In quem? 70. Quis à severa sit immunis? 71. & seqq. Vid. *Tortura*.

Ostenditur modus procedendi in inquisitione generali simpliciter. ib. 74. & seq. Et generali secundum quid. 76. Item in speciali. 77. & seqq. An semper infamia precedere debeat inquisitionem specialem? 200. 81. & seqq. An etiam contra personas Regulares? 87. & seqq.

Positum Judex de aliis criminibus, ac de quibus delinquens est gravatus aut infamatus, inquirere & interrogare? ib. 91. & seqq.

Quid desideret inquisitio severa? 28. 94. & seqq. Vid. *Tortura*.

Officium Judicis in inquisitione exponitur. ib. 98. Adstruitur obligatio rei de manifestanda veritate. 99. & seqq.

An reus, crimen in inquisitione confessus, ordinariā poenā sit afficiendus? 202. 113. & seqq.

Institutio Collegiorum.

Quando collegia instituantur absque licentia Principis, admittitur delictum. 277. 26.

Integritas sensuum.

Integritas sensuum qualiter ad contrahendam Sponsaliam requiratur? 5. 13. & seqq.

Interdictum.

Interdictum quid sit? 189. 247. Illius effectus. 248. & seqq. Discrimen ab excommunicatione, & suspensione. 254. Diversitas. 255. & seqq.

An interdicta Diocetana, censentur interdicta Ecclesiae Cathedralis? 190. 257. & seq.

Interdictum an constituat impedimentum impediens Matrimonium? 98. 94. & seq.

Interdictum seu Ecclesiae vetitum quid? 97. 78. Interdicere etiam Episcopus potest. ibid. item Parochus. ib. 79.

Interdictum Papale an constituat impedimentum impediens Matrimonium? ibid. 80. & seqq.

Interdictum lite pendente super Sponsalibus non facit Matrimonium subsequens nullum. 97. 88. & seqq.

Interdictum, quod est species censurae Ecclesiasticae, non constituit impedimentum impediens. 98. 94. & seq.

Judaismus. Judaeus.

Judaismus quid sit? 241. 12. & seq. Potest in Republica tolerari. 14. & seq. Caven-

da tamen sunt multa in conversatione cum Judaeis. 17. & seqq.

Judex.

Quis Judex sit in causis criminalibus? 194. 4. Quis inquisitionem instituere possit? 194. 68. & seq. Quodnam sit officium Judicis in inquisitione? 201. 98. Ad quid obli-

gatur Judex, male judicans? 265. 175. & seqq.

Judex non debet ab initio partes, Sponsalia executioni mandare nolentes cogere, sed monere. 25. 24.

Juramentum.

Non obstante Juramento, à Sponsalibus in impubertate contractis resilire licet. 106. 59. Hermaphroditus contrahens juxta sexum vel æqualem, vel debiliorem, tenetur Juramento renuntiare sextis alterius usus. 110. 114. Juramentum Matrimonio ex metu incho adjectum nihil operatur. 142. 74. & seqq.

Jus.

Jure naturali, Divino & Ecclesiastico constitui possunt impedimenta Matrimonii. 82. 5. & seq.

Jure Ecclesiastico statuitur impedimentum ligantur infideles in territorio S. Pontificis existentes. 83. 18. & seq. Item Hæretici. ib. 22. & seqq.

Jure naturali impotentia dirimit Matrimonium. 110. 121. & seqq. Item error substantialis. 113. 170.

Jure naturali reprobatum Polyviria. 115. 198. Nec admittit dispensationem Pontificiam. 116. 201. & seqq. Idem de Polygamia. ib. 205. & seqq.

Jure naturali inter quos gradus dirimitur Matrimonium? 120. 34. & seqq. item 121. 49. & seqq. An pariter, omnia Matrimonia in Lege veteri Levit. prohibita, fuerint prohibita jure naturali? 122. 71. & seqq.

Jure Ecclesiastico in linea recta Matrimonium dirimitur in infinitum. 123. 83. & seqq. In linea transversali usque ad quartum gradum. ib. 86. & seqq. Illaque limitatio est poenalis sub excommunicatione lata sententiae. 124. 97.

Jure naturali affinitas ex illicita copula in nullo gradu dirimit Matrimonium. 127. 138. & seq. Etiam in nullo gradu linearum obliquarum. ib. 140. & seqq. An idem in primo gradu linearum rectarum? 149. & seqq.

Jure Ecclesiastico affinitas dirimit Matrimonium ad quartum. 128. 167. & seq. Ex copula illicita usque ad secundum gradum inclusive. ib. 169. In linea recta ex copula licita in infinitum. 129. 170. & seqq.

Ex Jure Ecclesiastico descendit impedimentum criminis. 139. 28. & seq.

Metus an ex Jure naturali dirimat Matrimonium? 141. 54. & seqq.

Impedimentum cultus disparitatis non ex Jure naturali. 149. 63. Nec Divino. ib. 65. Sed

Sed tantum Jure Ecclesiastico non scripi dirimit. 150. 69. & seqq. Jus petendi copulam est arbitrarium ac liberum. 186. 4.

L.**Largitas.**

Largitas sponsalitia pertinet ad accessoria sponsalium. 27. 47. Secuto Matrimonio res donata irrevocabiliiter acquiritur donatario. ib. 48. Matrimonio non secuto dubium resolvitur sub distinctione. ib. 49. & seqq. Si Sponsus ante nuptias Sponsae dedit oculum, Sponsa lucratur dimidiam partem Sponsalitiæ largitatis. ib. 51. & seqq. Quod non vicissim obtinet in Sponso. ib. 53. Quod ipsum extenditur ad copulam. ib. 54. Non item ad amplexus. ib. 55. Restitutio Sponsalitiæ largitatis quoad simplicem obligat in conscientia ante omnem sententiam. ib. 56. Quoad excessum verò non aliter stringit, quam si præcesserit exactio partis. ib. 57.

Legitimitas.

Legitimitas reddi liberos illegitimè natos, legitimos. 62. 57. Per Matrimonium legitimitas liberi tam naturales quam fornicarii. ib. 58. Qui verò nati sunt ex parentibus ad Matrimonium pro tunc contrahendum inhabilibus, legitimi non possunt. 59. An ad legitimacionem liberorum sufficit Matrimonium ratum? 60. & seqq. An similiter Matrimonium secundum cum concubina vel meretrice contractum? 63. 64. & seqq. An liberi legitimitas per Matrimonium putativum? 70. & seqq. An ad legitimacionem sufficit parentum habitas tempore natiuitatis? 74. & seqq. An nepos per Matrimonium avi possit legitimi? 64. 83. An ad legitimacionem requiratur consensus liberorum? ib. 89. & seqq.

Legitimitas potest etiam fieri per rescriptum Principis. 61. 93. Ex causa necessitatis vel utilitatis Ecclesiae potest S. Pontifex aliquid etiam ad temporalia legitimize. 94. An hoc ipsum obtineat, quando S. Pontifex dispensat in radice Matrimonii? 65. 95. & seqq. Quid dicendum de legitimacione per oblationem curiæ? ib. 102. & seqq.

Legitimitas.

Legitimitas liberorum notabilis effectus Matrimonii. 60. 29. Legitimi censentur liberi nati ex uxore, esto de illa constet, quod sæpius adulterium commiserit. 61. 30. & seq. Quale tempus natiuitatis ad legitimacionem sufficit? ib. 32. & seq. An ad tribuendam legitimacionem sufficit Matrimonium putativum? 35. & seqq. An proles ex Matrimonio putativo, sed clandestino procreata in foro conscientiae reputetur pro legitima? 41. & seq. Num error juris impedit, quò minus Matrimonium dicatur pu-

tativum, & ad proles legitimacionem sufficiens? 43. & seqq. Quale dubium de valore Matrimonii legitimacionem tollat? 62. 49. & seqq.

Lex Aquilia.

Vide *Dammum*.

Lex Cornelia de falsis.

Vide *Falsum*.

Lex Fabia de Plagiariis.

Crimen plagii castigatur à Lege Fabia. ib. 100. & seq. An etiam quasi-plagium? 102.

Lex Julia de Adulteriis.

Vide *Adulterium*.

Lex Julia de ambitu.

Crimen ambitus an incidat in poenam Legis Juliae? ib. 97. & seqq.

Lex Julia de annonæ.

Crimen fraudatæ annonæ à Lege Julia coercetur. ib. 91. & seq.

Lex Julia Peculiaris.

Crimen peculatus Lege Julia vindicatur. ib. 93. & seq. Item crimen residui. ib. 95. & seq.

Lex Julia Repeundarum.

Crimen repetundarum prohibetur Lege Julia. 274. 89. Et castigatur. 90.

Lex Julia de vi.

Vide *Vi*.

Lex Pompeja de parricidiis.

Parricidium poenæ Legis Pompejæ subiacet. 273. 57. & seqq.

Libellus.

Libellus criminalis quomodo sit conficiendus? 197. 43. & seqq.

Libellus famosus.

Quid sit libellus famosus? 260. 116. Quomodo puniatur? 261. 126. & seqq.

Liberi.

Liberi ex Hæreticorum Matrimonii cum impedimento Ecclesiastico celebratis qualiter legitimi? 84. 31.

Liberorum occisio constituit impedimentum impediens Matrimonium. 101. 132.

Liberi diversorum parentum, ab uno adoptati Matrimonium contrahere inter se valent. 136. 293. & seq. uti & per unionem prolium conjuncti. ib. 295.

Liberorum presentia & taciturnitas an solat sufficere pro consensu eliciendo? 71. 47. & seqq.

Liberorum legitimitas. Vide *Legitimitas*. Liberorum legitimitas. Vide *Legitimitas*. Liberorum alimentatio. Vide *Alimentatio*.

Libertas.

Libertas Juridica non autem Physica in sponsalibus attenditur. 22. 156. & seqq.

Libertas non violatur, quando in contumaces poena Ecclesiastica solminatur. 25. 251.

Eigamni.

Eigamnis impedimentum describitur. 115. 188. Est vinculum resultans ex Matrimonio. ib. 190. Per verum consensum contracto ib. 191. Tam rito quam consummatq. ib. 192. Solvitur soluto Matrimonio. ib. 196. Ex Jure naturæ reprobatur Polyviriam. ib. 198. & seqq. Nec admittit dispensationem Pontificiam. 116. 201. & seqq. Idem de Polygamia. ib. 205. & seqq.

Lis.

Litis sublatio iusta causa censetur dispensationis super impedimentum Matrimonii. 86. 49. Interdictum, lite pendente super Sponsalibus non facit Matrimonium subsequens nullum. 97. 88. & seqq.

M.

Majestas.

Majestas quid sit? 269. 2. Quid delictum læsæ Majestatis? 268. 1. Committitur à solo subdito. 269. 4. A Clerico quæ tali contra Principem sæcularém committi nequit. 7. Delictum Majestatis vel est in specie tale. ibid. 8. Vel per duellio. 6. & 7. Committitur adversus Pontificem & Imperatorem. ib. 9. Regem Romanorum. 10. Electores. 11. Imperii Vicarios. 12. Consiliarios, & Duces militares Imperatoris. 13. Principes & Status Imperii. 14. & seq. Cardinales S. R. E. 16. Augustam. 270. 17. & seq. Quomodo puniatur delictum Majestatis? ib. 19. & seqq.

Maleficium.

Ex maleficio proveniens impotentia specialiter attingitur. 107. 72. & seqq. Modus tollendi illud. ib. 75. Etiam cum novo maleficio licitum. ib. 76. & seqq. Et maleficus ad removendum in utroque foro compelli potest. ib. 79. Per maleficium sublata impotentia non rescindit divorcium. 113. 162. Item, si divorcium sit decretum ob impotentiam ex maleficio. ib. 164.

Malitia.

Malitia, si suppleat ætatem, an Sponsalia valida sint ante septennium? 102. 10. Argumenta sententiæ affirmativæ. ib. 11. & seqq. Sententiæ negativæ. 103. 15. & seqq.

Mandatum.

Mandatum speciale ad contrahenda Sponsalia requiritur. 10. 78. Nec sufficit generale cum libera. ib. 79. & seqq. Mandatum speciale debet ab ipsomet procuratore executioni mandari. ib. 81. Mandatum quovis modo explicari valet. ib. 84. Quando Mandatum revocatur, pre-

curator invalidè procedit, esto revocationem ignoret. ib. 85. & seqq.

Maritus.

Marito competit potestas maritalis. 59. 12. & seqq. An maritus Illustris habeat Jurisdictionem in uxorem? ib. 15. & seqq. Competit quoq; marito potestas patriæ. 7. Mariti crudelitas est sufficiens causa divortii. 87. 138. & seqq. Quod tamen ad lævia verbera non extendendum. 88. 141. & seqq. Quanta autem hæc crudelitas esse debeat, relinquatur arbitrio Judicis. ib. 144.

Matrimonium.

Matrimonium licitum & validum constituit materiam Sponsalium. 12. 1. & seqq. Qui cum ficta Matrimonii promissione desloravit feminam, tenetur illam ducere. ibid. 58. & seqq. Qui verò absque Matrimonii promissione puellam corrumpit, non tenetur eam ducere aut dotare, si ipsa liberè consenserit. 17. 70. Qui pluribus promittit Matrimonium probabiliter non tenetur unam ex illis eligere. 18. 94. Votum de ineundo Matrimonio cum certa persona regulariter non obligat. 19. 110. & seqq.

Matrimonium contrahere tenentur Sponsus & Sponsa ex virtute justitiæ. 21. 1. & seq. Hæc obligatio est gravis. ib. 3. & seqq. Stringens in utroque foro. 6. Quando contractui sponsalium certum tempus fuit adjectum, illo adveniente debet celebrari Matrimonium. 11. Quando verò indefinitè conventum fuit, per se loquendo statim inducitur obligatio Sponsalia redigendi in actum; per accidens verò excusantur promittentes ab illorum executione, si neutra pars executionem petierit. ibid. & seqq. Sponsus & Sponsa possunt ad contrahendum Matrimonium compelli. 25. 19. & seqq.

Matrimonium dissolvit Sponsalia ipso Jure. 29. 19. & seqq. Per Matrimonium priora Sponsalia non penitus extinguuntur, sed tantum suspenduntur. ib. 21. & seqq.

Matrimonii Etymologia. 40. 1. Synonymia. 41. 2. & seqq. Definitur sub ratione contractus. ib. 6. Explicatur definitio. 7. & seq. Definitur adhuc clarius. 9. Et explicatur. 10. & seqq. Differentia Matrimonii à Sponsalibus. 11. & seqq. An ratio contractus possit separari à ratione Sacramenti inter fideles. 16. & seqq. Matrimonium inter fideles contractum est verè & propriè dictum Sacramentum. 42. 19. Matrimonium, quod ab Ecclesia non agnoscitur, non est Matrimonium. ib. 21. Censetur Matrimonium in ratione Sacramenti contractum, esto contrahentes explicitam illius intentionem non habuerint. 25.

Matrimonium in ratione Sacramenti consideratum definitur. ib. 26. Explicatur definitio. 27. & seqq. Matrimonium non est Sacramentum permanens, sed transiens.

32. Definitur Matrimonium pro contractu & Sacramento sive acceptum. 43. 33. Matrimonium aliud legitimum. 43. 34. Aliud Christianum. ib. 35. & seqq. An Matrimonium fidelis cum infideli contractum, sit Sacramentum, saltem ex parte fidelis? 40. & seqq. An Matrimonium efficiatur Sacramentum, quando uterque infidelis convertitur ad fidem? 43. & seqq.

Matrimonium aliud ratum. 44. 48. Aliud consummatum. ib. 49. Quidnam ad consummationem Matrimonii requiratur? 50. & seqq. An Matrimonium consummetur per copulam intra primum bimestre vi extortam? 54. & seqq. An consumetur Matrimonium, si copula præcesserit? 45. 62. & seqq.

Matrimonium aliud verum. ib. 65. Aliud putativum. 66. Aliud præsumptum. 67. & seqq. Aliud Canonicum. 70. Aliud politicum. 71. Item Matrimonium ad morganaticam. 72. & seq.

Matrimonium in ratione contractus refertur ad jus naturale. 46. 74. Non tamen est sub præcepto. ib. 76. Unde laudabiliter agit, qui relicto Matrimonio œclibatum amplectitur. 76. An Religiosi vel Clerici debeant vacare Matrimonio, si omnes Laici morerentur? 77. & seqq.

Matrimonium in ratione Sacramenti consideratum est Juris Divini. 80. Quo tempore ad Sacramenti dignitatem fuerit electum? 81. & seq. Quidnam Matrimonium habeat ex Jure humano Canonico? 83. Quidnam ex Jure Civili? 84. & seqq.

Matrimonii ministri sunt personæ contrahentes. 47. 1. & seqq. Possunt autem Matrimonium contrahere omnes, qui habiles sunt ad contrahenda Sponsalia. ibid. 7. & seqq. An parentes nomine liberorum possint Matrimonium contrahere? 48. 12. An & quomodo possit contrahere Matrimonium Procurator? 18. & seqq. An Matrimonium per Procuratorem celebratum, sit Sacramentum? 49. 26. & seqq. Matrimonii materia remota sunt ipsamet corpora conjugum, proxima verò illorum traditio. ib. 33. & seqq.

Matrimonii forma essentialis consistit in legitimo consensu. 50. 39. Vide *Consensus*. Forma accidentalis in adjectione conditionis. 52. 68. Vide *Conditio*. In adjectione dici. 57. 141. In adjectione modi. ib. 143. & seqq. In adjectione demonstrationis. 148. In adjectione causæ. 149.

Matrimonii effectus quoad conjuges in communi est I. gratia Sacramentalis. 58. 1. II. Vinculum conjugale. ib. 2. III. Fides conjugalis. 3. IV. Debitum conjugale. 4. & seqq.

Matrimonii effectus singularis ex parte mariti est I. Potestas maritalis. 59. 12. Ratione cujus uxor tenetur sequi maritum. ib. 13. & seq. An maritus illustris possit exercere Jurisdictionem in uxorem? 15. & seq. II. Potestas patriæ. 17.

Matrimonii effectus singulares ex parte uxoris sunt, quod participet mariti dignitatem. 18. Nobilitatem. 19. & seq. Forum. 21. Et cæteras prærogativas. 22. Quas etiam post obitum mariti retinet. 23. Nihil alteri nubat. 60. 24. Quod si verò nubat marito conditionis inferioris, amittit priorem statum. ib. 25. Cum distinctione tamen inter prærogativas connatas & participatas. 26. & seqq.

Matrimonii effectus quoad liberos sunt I. Legitimitas, de quo vide *Legitimitas*. II. Legitimatio. Vide *Legitimatio*. III. educatio. Vide *Educatio*. IV. alimentatio. Vide *Alimentatio*.

Matrimonii accessoria sunt dos, donatio propter nuptias, donatio inter conjuges, morgengaba, munera nuptialia, dotalitium, proxeneticum, secunda nuptia. Vide *Dos*, *Donatio* &c.

Matrimonii contraria est ejus dissolutio, de qua vide *Divortium*.

Matrimonii impedimenta. Vide *Impedimentum*.

Matrimonia Hæreticorum cum impedimento Ecclesiastico celebrata qualiter toleranda sint? 84. 30. Liberi ex tali Matrimonio qualiter legitimi? ib. 31.

Matrimonium ignoranter contractum iusta causa censetur dispensationis super impedimentum Matrimonii. 86. 53.

An Matrimonii impedimentum dirimens constituat interdictionem Papalem? 97. 80. & seqq.

Interdictum lite pendente super Sponsalibus non facit Matrimonium subsequens nullum. 97. 86. & seqq.

Matrimonium ut contractus, nullo tempore fuisse prohibitum, sed solum nuptias. 98. 100. & seqq.

Matrimonio extraordinario modo, cum patet continentie non obstat votum 99. 112. Matrimonium cum Moniali facit impedimentum impediens Matrimonii etiam cum alia femina. 101. 127.

Pro Matrimonio determinata ætas est pubertatis. 104. 33. Non tam ex ætate quam generandi potentia æstimanda. ib. 34. & seqq. Quæ si post ætatem pubertatis non adit, Matrimonium tamen contrahi potest. ibid. 37. & seqq. Matrimonium impuberum ex præsumptione juris vim Sponsalium habet. ib. 39. & seqq. Matrimonium contrahentes ante legitimum tempus peccant. 105. 43. & seq. Post usum rationis ante statutum tempus ex dispensatione Pontificia rectè contrahitur Matrimonium. ib. 53. & seqq. Matrimonio impotentia generandi non obstat. 107. 65. & seqq.

Matrimonium an contrahere possit Hermaphroditus? Vide *Hermaphroditus*.

Matrimonium licitè contrahere nequit dubitans de impotentia. 110. 119. & seq. Ex Matrimonio ab impotentibus inito obligatio